

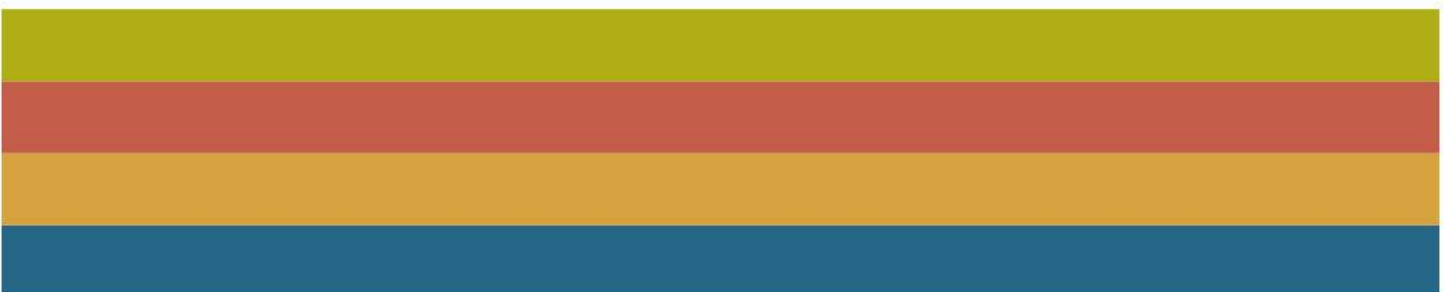

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Geitenhouderij Beldsweg 20 te Ambt Delden, gemeente Hof van Twente

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

21 maart 2016 / projectnummer: 2998

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De maatschap Buschers-Janssen wil haar geitenhouderij, gelegen aan de Beldsweg 20 te Ambt Delden uitbreiden van bijna 2.600 naar iets meer dan 5.400 melk- en opfokgeiten. Daartoe worden stallen vernieuwd en bijgebouwd. Ter onderbouwing van een besluit over de omgevingsvergunning zijn de milieugevolgen onderzocht in een MER. De gemeente Hof van Twente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) gevraagd het MER te toetsen. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De gemeente heeft in samenspraak met de initiatiefnemer ervoor gekozen om de vergunningprocedure stap voor stap te doorlopen. Eerst is het MER ter inzage gelegd, waarna het, zo nodig, wordt aangepast. Dit is ook de fase waarin de Commissie het MER toetst.² Daarna wordt eerst de omgevingsvergunning voor de activiteit milieu aangevraagd (omgevingsvergunning fase 1) en tenslotte de omgevingsvergunning voor de activiteit bouw (omgevingsvergunning fase 2).

Er is niet alleen gekozen voor stap voor stap voorbereiden van de vergunning, maar ook voor het gefaseerd uitvoeren van de milieuonderzoeken. Zo is in het MER vooral aandacht besteed aan de effecten van het voornemen op de luchtkwaliteit, op de geurhinder en op de natuur.³ Onderzoek naar de gevolgen voor het landschap en voor mogelijk aanwezige archeologische waarden zouden niet eerder worden uitgevoerd dan bij de voorbereiding van de bouwfase. Naar het oordeel van de Commissie is dit echter essentiële informatie voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij een besluit over de omgevingsvergunning voor de geitenhouderij, omdat het voornemen daardoor mogelijk wordt beïnvloed. Dat de omgevingsvergunning in twee fases zal worden verleend, doet er niet aan af dat het MER alle informatie dient te bevatten zoals voorgeschreven in artikel 7.23 van de Wet milieubeheer.

Verder constateert de Commissie dat de uitbreiding en vernieuwing van de stallen leidt tot minder geurhinder in de directe omgeving van het bedrijf. De wijze waarop de werking van de stalventilatie wordt geborgd is bepalend voor de afname van de hinder.

Samenvattend signaleert de Commissie bij de toetsing van het MER twee tekortkomingen. Zij acht het opheffen ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij een besluit over de omgevingsvergunning voor de geitenhouderij. Wat ontbreekt, is:

- inzicht in de aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied en daarmee in de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze waarden;

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies.

² De Commissie heeft bijgevolg niet kunnen toetsen of het MER ook aan het omgevingsbesluit ten grondslag kan liggen.

³ De provincie Gelderland heeft middels een Nb-wet-vergunning ontwikkelruimte uit het Programma Aanpak Stikstof aan het project toegekend. Door de ammoniakdepositie die het project veroorzaakt, is het echter strijdig met het bestemmingsplan. Om de strijdigheid met het bestemmingsplan op te heffen is een projectafwijkingbesluit nodig.

- inzicht in de landschappelijke inpassing van het gewijzigde bedrijf en daarmee in de mate waarin wordt voldaan aan de randvoorwaarden uit het landschapsontwikkelingsplan Haaksbergen en Hof van Twente.

De Commissie adviseert om voor deze twee punten eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij een besluit over de omgevingsvergunning voor de geitenhouderij.

2.1 Archeologie

Het MER geeft aan dat de projectlocatie is gelegen in een gebied met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Deze waardering is gebaseerd op de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart uit 2009. Daarom is in het bestemmingsplan aan de projectlocatie de dubbelbestemming "Waarde - Archeologische verwachting 2" toegekend, wat betekent dat geen nieuwe gebouwen mogen worden opgericht en bestaande gebouwen niet mogen worden vergroot, tenzij is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad.⁴ Dit houdt een verplichting tot vooronderzoek in bij werkzaamheden die de grond gaan verstoren. Dat onderzoek is nog niet uitgevoerd, zodat op dit ogenblik nog niet duidelijk is of archeologische waarden aanwezig zijn die geschaad kunnen worden en in hoeverre schade, zo nodig, is te voorkomen. Naar het oordeel van de Commissie kunnen de resultaten van dit onderzoek het voornemen en bijgevolg het besluit daarover beïnvloeden en moet dat onderzoek beschikbaar zijn op het ogenblik dat het eerste ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd.

De Commissie adviseert om verder onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden uit te voeren en daarover in een aanvulling op het MER te rapporteren, nog voordat het eerste besluit ter inzage wordt gelegd. Daarmee moet inzichtelijk worden gemaakt of archeologische waarden aanwezig zijn die schade kunnen ondervinden, in hoeverre eventuele schade is te voorkomen en of het voornemen daardoor kan worden beïnvloed.

2.2 Landschappelijke inpassing

Over de gevolgen voor het landschap meldt het MER uitsluitend dat de ontwikkeling binnen de projectlocatie niet tot aantasting van het landschapsbeeld leidt en dat het voornemen landschappelijk wordt ingepast rekening houdend met het kwaliteitsbeeld zoals beschreven

⁴ Blz. 40-41 en 54-55 van het MER.

in het landschapsontwikkelingsplan Haaksbergen en Hof van Twente.⁵ Het bestemmingsplan vereist een inpassingsplan als wordt gebruikgemaakt van de mogelijkheid om de grenzen van het bouwvlak te overschrijden (met max. 25 m). Of van de mogelijkheid tot overschrijding zal worden gebruikgemaakt, is nog niet duidelijk. De exacte inpassing zal worden uitgewerkt bij de aanvraag van de omgevingsvergunning voor de activiteit bouw. Ook dit is informatie die, naar het oordeel van de Commissie, het voornemen kan beïnvloeden, wat betekent dat ze beschikbaar moet zijn op het ogenblik dat het eerste ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de landschappelijke inpassing van het voornemen te beschrijven en te vergelijken met de voorwaarden die de gemeente aan die inpassing stelt, en aan te geven of het voornemen daardoor mogelijk wordt beïnvloed.

3. Aandachtspunten voor het vervolgtraject

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Reductie van de geurhinder

Bijlage 3 van het MER laat zien dat de geurnorm voor de voorgrondbelasting (14 geureenheden of odour units (OU)) zowel in de huidige situatie (30,4 OU) als na realisatie van het voornemen (18,6 OU) bij één woning wordt overschreden. Wil men een bedrijf uitbreiden waar sprake is van normoverschrijding, dan is een overschrijding na uitbreiding alleen nog toegestaan als maatregelen worden getroffen om de geurhinder te reduceren én als maximaal de helft van de gerealiseerde geurreductie wordt gebruikt voor uitbreiding van het aantal dieren (de zgn. 50/50-regel).

Bij het voornemen dat in het MER is beschreven, wordt voldaan aan deze 50/50-regel door de stallen te voorzien van ventilatoren. De emissies uit de voor geitenhouderijen gebruikelijke half-open (natuurlijk geventileerde) stallen nemen namelijk toe in evenredigheid met de groei van het bedrijf, en de ventilatoren zorgen voor een grotere verdunning en verspreiding van de emissies.⁶ De plaatsing en de werking van de ventilatiesystemen zijn bepalend voor de mate van hinder in de directe omgeving van het bedrijf. Wellicht zijn daarin nog aanpassingen mogelijk waardoor de geurhinder verder afneemt bij de woning waar nu sprake is van een normoverschrijding. Mogelijk kan de hinder zelfs zodanig worden gereduceerd dat bij die woning wordt voldaan aan de wettelijke geurnorm voor de voorgrondbelasting. De Commissie beveelt aan om die mogelijkheden te onderzoeken.

Verder constateert de Commissie dat het correct functioneren van de mechanische ventilatie, die als hinderbeperkende maatregel wordt ingezet, niet is geborgd. Zo kan verkeerd gebruik

⁵ Blz. 55 van het MER.

⁶ Er zijn voor een geitenhouderij geen emissiebeperkende maatregelen opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij.

van de gordijnen, waarmee de grootte van de luchtinlaat wordt gestuurd, leiden tot verstoring van de ventilatie en een andere geurpluim tot gevolg hebben. Ook kunnen de gordijnen bij storing van de ventilatoren worden geopend om in ventilatie te voorzien. Daarmee is niet uitgesloten dat de geurbelasting in de omgeving hoger zal zijn dan wat is berekend in het MER.

- De Commissie beveelt aan om te onderzoeken of het mogelijk is het voornemen zo in te richten dat de geurhinder nog verder afneemt, mogelijk zelfs zodanig dat voldaan wordt aan de wettelijke geurnorm voor de voorgrondbelasting, en om de haalbaarheid van een dergelijk inrichtingsalternatief te beoordelen.
- De Commissie adviseert de gemeente om te overwegen bepalingen in de vergunning op te nemen waarmee (het toezicht op) de werking van de ventilatoren wordt geborgd.

3.2 Omvang retentievijver

Achter het bedrijf is een retentievijver aanwezig waarin het hemelwater dat op verhard of dakoppervlak terechtkomt, wordt opgevangen. In het MER is berekend hoeveel groter de vijver moet worden bij realisatie van het voornemen.⁷ Het MER stelt dat iets meer dan 2 m³ afdoende zou zijn. Gegeven de toename van het verhard oppervlak met meer dan 5.000 m² is die schatting veel te laag.

- De Commissie beveelt aan om een nieuwe berekening te maken van de benodigde opvangcapaciteit van de retentievijver en het ontwerp daarop aan te passen.

⁷ Blz. 89 van het MER.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Maatschap H&W Buschers–Janssen

Bevoegd gezag: Gemeente Hof van Twente

Besluit: verlenen van een omgevingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: D14

Activiteit: vernieuwen, bijbouwen en gebruiken van stallen voor het houden van ongeveer 5.400 melk- en opfokgeiten

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in het gemeenteblad van Hof van Twente d.d. 23 december 2015

ter inzage legging MER: 23 december 2015 t/m 1 februari 2016

adviesaanvraag ontvangen: 17 december 2015

toetsingsadvies uitgebracht: 21 maart 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. S. Bokma

dhr. W. Foppen

dhr. ir. J.J. de Graeff (voorzitter)

dhr. dr. J. Lembrechts (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

De Commissie gaat na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang voldoende mee te kunnen wegen in het besluit. Ze gaat bij het toetsen uit van de wettelijke inhoudseisen voor een MER uit artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Als informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie dat wat ontbreekt, alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over ontbrekende niet-essentiële informatie worden opgenomen als er duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag aan zijn te verbinden. De Commissie richt zich dus op hoofdzaken die van belang zijn voor het besluit en niet op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op:

<http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- MER Beldsweg 20 en 20A Ambt Delden, 30 november 2015
- Reactie GGD op de notitie reikwijdte en detailniveau, 26 november 2014
- Milieusituatietekening, 28 april 2015

De Commissie heeft kennis genomen van 1 zienswijze die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

